DOMSTOLENS DOM (tredje afdeling)
13. november 1986 *

I sag 220/85,

Fadex NV, selskab efter belgisk ret, med hjemsted i Belgien, Montevideostraat 5, Antwerpen, ved bestyrelsen, bistået og repræsenteret af advokat Michèle Olinger-Courtois, Luxembourg, og med valgt adresse på dennes kontor,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved ledende juridisk konsulent Raymond Baeyens som befuldmægtiget, bistået af advokat Jean-Marie De Smet, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georges Kremlis, Kommissionens juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

hvorunder der er nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagsøgeren 150 480 BFR svarende til beløbet ifølge en faktura af 31. januar 1980 vedrørende levering og pålægning af en gulvbelægning i et fjernsynsstudie samt 30 096 BFR i henhold til en konventionalbodsklausul i firmaets »almindelige salgsbetingelser«, med renter af disse beløb til den i Belgien gældende lovbestemte sats,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden Y. Galmot, dommerne U. Everling og J. C. Moitinho de Almeida,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

under henvisning til retsmøderapporten som ændret efter den mundtlige forhandling den 25. juni 1986,

* Processprog: Fransk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 24. september 1986,

afsagt følgende

DOM

1 Ved stævning indleveret til Domstolens justitskontor den 19. juli 1985 har Fadex NV på grundlag af en voldgiftsbestemmelse, jfr. EØF-traktatens artikel 181, anlagt sag med påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagsøgeren 150 480 BFR svarende til beløbet ifølge faktura af 31. januar 1980 vedrørende levering og pålægning af en gulvbelægning i et fjernsynsstudie samt 30 096 BFR i henhold til en konventionalbodsklausul i artikel 13 i sagsøgerens »almindelige salgsbetingelser«, med renter af disse beløb til den i Belgien gældende lovbestemte sats.

2 Med hensyn til sagens faktiske omstændigheder samt parternes anbringender og argumenter henvises i det væsentlige til retsmøderapporten. Det er tilstrækkeligt at bemærke, at Kommissionens tjenestegrene efter allerede i september 1979 at have konstateret, at nogle træplader i gulvbeklædningen i et fjernsynsstudie havde løsnet sig på grund af kameraernes vægt, henvendte sig til sagsøgeren for at få pålagt en passende gulvbeklædning.

3 Ved notat af 28. november 1979 fra Kommissionens berørte tjenestegrene blev chefen for afdelingen for teknisk tjeneste underrettet om, at »den nye belægning (skal) være plan uden sammenføjninger og tilstrækkelig solid til at bære vægten af kameraerne og kameravognene«. Senere figurerede dette krav ikke på den bestillingsseddel, som Kommissionen sendte til Fadex den 14. december 1979. Da arbejdet var udført, nægtede Kommissionen at betale fakturaen med den begrundelse, at gulvet i studiet ikke var plant, hvilket umuliggjorde en normal anvendelse af fjernsynskameraer dér.

Domstolen skal således tage stilling til, om Kommissionen med rette har nægtet at betale den nævnte faktura, ligesom det skal afgøres, om kravet om anvendelse på den omtvistede aftale af en konventionalbod i sagsøgerens »almindelige salgsbetingelser« kan tages til følge.

Kravet på betaling af 150 480 BFR for udført arbejde

5 I denne forbindelse opstår spørgsmålet, om sagsøgeren var kontraktligt forpligtet til enten at afrette gulvet før pålægning af belægningen, eller i hvert fald til at konstatere, at det ikke var plant, og at underrette Kommissionen herom, før arbejdet blev udført.

6 Ifølge sagsøgeren, som har anført ikke at være specialist i pålægning af gulvbelægninger i fjernsynsstudier, forpligtede kontrakten kun sagsøgeren til at levere og pålægge en belægning, der var tilstrækkelig solid og glat til at bære vægten af fjernsynskameraer og muliggøre, at de kunne køre bekvemt. Kontrakten er tavs, navnlig med hensyn til kravet om, at gulvet skulle være fuldstændig plant, idet gulvet kun var ujævnt, i størrelsesordenen 2 mm pr. meter, på den sidste tredjedel af studiet, og dette ikke kunne ses, da belægningen blev lagt på. Derimod påtog Kommissionen sig udtrykkeligt at foretage en afretning af den eksisterende belægning og følgelig at forberede den med henblik på pålægning af den nye belægning.

7 Kommissionen har anført, at Fadex blev valgt på grundlag af sine referencer, navnlig i betragtning af det arbejde, selskabet havde udført for Radio télévision Belge i Bruxelles. Kommissionen hævder, at virksomheden var fuldt ud klar over formålet med det bestilte arbejde, nemlig fuldstændig fornyelse af gulvet i et fjernsynsstudie med henblik på, at der dér skulle bruges nye, tunge og mobile kameraer, og at sagsøgeren ikke kunne være uvidende om, at det var en nødvendig forudsætning for disse kameraers rette funktion, at gulvet var fuldstændig plant. Virksomheden begrænsede sig imidlertid til at pålægge belægningen uden først at have undersøgt underlagets tilstand — et betonlag — hvilket er en »væsentlig faglig fejl«. Ydermere er virksomheden i en specialistaftale som den, der ligger til grund for denne sag, i betragtning af det ønskede resultat forpligtet til at gøre sine kunder opmærksom på en eventuelle mangler ved genstanden for at undgå en mangelfuld opfyldelse af aftalen. De betyder, at Fadex under faktiske omstændigheder som denne sags skulle have advaret Kommissionen om, at det pågældende gulv ikke var fuldstændig plant, og at fornyelsen af det derfor ikke ville blive udført under optimale betingelser.

8 For det første bemærkes, at hverken Kommissionens bestillingsseddel af 14. december 1979 eller Fadex' tilbud af 4. december 1979, som den henviser til, og som er de eneste dokumenter med aftalekarakter, pålægger sagsøgeren en forpligtelse til at sørge for, at gulvet var fuldstændig plant.

9 For det andet har sagens akter og forhandlingerne for Domstolen hverken vist, at Fadex var blevet underrettet om, at det var nødvendigt for studiets rette funktion, at gulvet var fuldstændig plant, eller vist, at selskabet begik en kontraktlig fejl ved ikke før arbejdets påbegyndelse at konstatere og underrette Kommissionen om, at gulvet ikke var plant. Dels er Fadex, i modsætning til hvad Kommissionen har anført, ikke specialist i pålægning af gulvbeklædninger i fjernsynsstudier, dels var den pågældende mangel ikke synlig.

10 Det følger af det foregående, at Kommissionen med urette har nægtet at betale de 150 480 BFR, der figurerer på sagsøgerens faktura af 31. januar 1980. Kommissionen vil derfor være at dømme til at betale dette beløb med renter efter den i belgisk lovgivning fastsatte sats, som er gældende i henhold til artikel 17 i Kommissionens »oversigt over almindelige betingelser«, regnet fra 11. juni 1980, datoen for påkravet.

Kravet på 30 096 BFR i henhold til sagsøgerens »almindelige salgsbetingelser«

11 Sagsøgeren mener endvidere at have krav på, at sagsøgte dømmes til at betale sagsøgeren det nævnte beløb i henhold til artikel 13 i sagsøgerens egne »almindelige salgsbetingelser«. Som Kommissionen med rette har anført, bestemmer artikel 1 i »oversigt over almindelige betingelser« i den kontrakt, som sagsøgeren har underskrevet, følgende: »For tilbudsgiveren medfører afgivelse af bud som svar på udbud fra [EF-Kommissionen]: ... afkald på egne salgs- eller arbejdsbetingelser«. Under disse omstændigheder kan sagsøgerens krav ikke tages til følge.

Sagens omkostninger

12 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, bliver den part, der taber sagen, dømt til at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen i det væsentlige har tabt sagen, vil den være at dømme til at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1) **Kommissionen betaler til sagsøgeren 150 480 BFR med renter efter den i den belgiske lovgivning fastsatte sats regnet fra den 11. juni 1980.**

2) **I øvrigt frifindes sagsøgte.**

3) **Kommissionen betaler samtlige sagens omkostninger.**

Galmot Everling Moitinho de Almeida

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. november 1986.

P. Heim
Justitssekretær

Y. Galmot
Formand for tredje afdeling